

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravništvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v prtiljuju levo), telefon št. 34.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

inzerati veljajo: petstopenjski peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inzerati itd. to je administrativne stvari.

Povsemna št. 10 velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Sprejemamo vsiljeni boj.

Trst, 7. septembra.

Primorski, posebno se tržaški Italijani so po lanskim tržaških deželnozborskih in mestnih volitvah dobili pred Slovenci tak strah, da so napovedali specijelno tržaškemu Slovincem boj na — nož.

Sovražstvo in fanatizem teh večinoma s slovansko ali židovsko krvjo prepojenih italijanščin, se je pa od časa slovenske obstrukcije v proračunskem odseku proti italijanski univerzi še podvojil.

Politična glasila primorskih Italijanov in neodrešencev od tedaj ne izpuste ne enega dne, da ne bi zasramovali naroda našega in da bi ne ščevali svojih rojakov proti Slovincem.

Posebno pa se pojavi ta hujškarja na uprav barbarski način vselej, ko se Slovenci pripravljajo na kako svojo narodno slavnost ali kak makar nepolitičen, športen ali društven izlet. — Tedaj je po konci ves hujškarji aparat, vse reserve, kolikor jih premore kamoristični in irredentistični generalni štab.

Nezavednost in nepodjetnost naših pradedov na eni in vedno nam sovražni vladni sistem na drugi strani so vzrok, da so vsa večja mesta ob primorski obali, posebno pa se glavno primorsko in obenem edino avstrijsko trgovsko mesto Trst v rokah srditih naših nasprotnikov — Italijanov. Upravitelji teh mest ne privoščijo nam Slovincem in Hrvatom Primorja niti trohice pravice, pač pa zahtevajo, da se jim »ščavo« brezpočno pokori in jim služi. — In tako se je tudi godilo do pred nedolgo in deloma še danes. Stoletja je bil Slovinc in Hrvat hlapec, a Italijan podpiran od benečanske republike in avstrijskih vlad gospod in diktator ob primorski Jadranski obali. — V to »staro navado« so se bili Italijani tako zvižali, da si sploh niso mogli predstavljati, da bi si upal Slovinc zahtevati njim enakih pravic, kaj šele svojih šol, ker nas so v svoji omejenosti smatrali edino le kot narod — hlapecv in pastirjev.

Sladko zazibani v teh mislih in v omamljivi tej domišljiji, niti niso takorekoč opazili, kaj se okoli njih godi. — Ali naposled jih je vendar le presenetil viden napredek Slovincv zadnjih 20 let na gospodarskem in političnem polju v Primorju, posebno se v Trstu samem. — Med tem, ki si

je naduti in obenem lahkomišeln Italijan še pred kakimi desetimi leti predstavljal Slovence le kot — berače, stoji nakrat danes začuden in presenečen pred slovenskimi palačami v Trstu, kjer se nahajajo slovenske banke, posojilnice, trgovske zadruge, šole in razna društva. To vse jim je bilo že odprlo oči, da Slovenci v Trstu vendar-le napredujejo, ali še vedno se niso za vse to dovolj zmenili. Šele udarec, katerega so zadali tržaški Slovenci lansko leto Italijanom z glasovnico v roki, jih je zadel tako hudo in bridko, da se več »ozdravit« ne morejo. Odmev ožjih volitev med Slovinci in Italijani ponosnega tržaškega mesta doma in v inozemstvu, je pozval Italijane zamaknjene poprej v svojo čistost italijanstva Trsta v nekaj obup in pričeli so boj proti nam z vsemi bogatimi sredstvi, kateri jim stoje na razpolago. — Voja proti Slovincem se je pričela na vseh poljih, na vseh koncih in krajih.

Na čelu te strupene protislovenske gonje stoji vsi italijanski hujškarji listi tu in v kraljestvu; nadalje mestna in cerkvena uprava, privatna podjetja in celo vodstvo c. kr. javnih skladišč, kakor tudi takorekoč vsaka posamezna nam sovražna privatna in c. kr. oseba. — Vse tu našeto, dela s proračunjenim previdnostjo roko v roki v našo škodo in v našo propast na gospodarskem in političnem polju. — Magistrat šikanira, kjer le more naše trgovce in obrtnike, cerkvena oblast podi naš jezik iz cerkva, a našim delavcem se odreka pravica do kruha in zaslužka celo tam, kjer so razna podjetja od vlade subvencionirana in kjer ta bene uživa inozemec — regnicolo. — Vse to provzroča dan na dan večjo napetost in nevoljo.

Na političnem polju je pa to sovražstvo zadobilo prvi večji odmev na nedeljskem vandalizmu, katerega je zagrešila pod patronato tržaškega župana dr. Valerio, nahujšana italijanska držal na naših denarnih zavodih, kavarnah in trgovinah. — Politichen boj med Italijani in Slovinci na tržaškem ozemlju je zadobil s tem dnem ostrejšo formo, a kam in do kakega rezultata bo ta napetost in ostrina med obema plamenoma dovedla, o tem bo govorila — bodočnost.

Od slovenske strani se je Italijan vedno kazalo tja, kjer se skriva in vgnezuje pravi sovražnik obeli — German. Ali Italijani so imeli za take opomine vsikdar gluha ušesa in so tem srditeje napadali nas. — No, ker

vidimo, da drugače, pač več ne gre, sprejemamo ta nam vsiljeni boj, katerega hočemo tudi prej ali slej izbojevati. Ako bosta v tem boju trpeli in krvaveli obe telesi, italijansko in slovensko, in ako se bo ob tem prepiru mastil tretji: to je — Nemec, nismo temu krivi mi, ampak oni, ki so nam v svojem strupenem sovražstvu in slepi strasti ta boj vsilili.

Ali ta boj, ki ga nam bo z vsemi silami in močmi biti, naj nikar ne obstaja v kričanju, zabavljanju in brezplodnem frazerskem radikalizmu, marveč naj obstaja v prvi vrsti v trezno proračunjenem, marljivem in neprestanem delu na gospodarskem, socialnem in političnem polju. Ako bomo vsa ta polja pridno, previdno, marljivo in z združenimi močmi obdelovali, ruvali plevel in negovali setev, uspeh ne bo izostal: žetev bo bogata in naše ljudstvo bo imelo kruha iz lastnega pridelka. — S kričanjem preko poljan in livad se pač prepodi kako, na setvi nahajajočo se požrešno vrano, ali plevel raste lepo naprej in zadržuje rast setve in razvoj sadu.

Na političnem polju pa velja v prvi vrsti: previdnost in času ter razmeram primerna taktika, kar naj se pa prepusti v odločitev izkušenim politikom. — Eden glavnih predpogojev do narodno - političnih uspehov v primorskih mestih je brezdomno tudi, da stori vsak zaveden Slovinc družinski oče in mati svojo narodno dolžnost v svoji družini, da jo vzgaja v narodnem slovenskem duhu. — Potrebni so seveda ponem politični shodi posebno pred volitvami, a glavno je, s čemer si pridobimo politično moč da gremo z glasovnico v roki in skupnim nastopom v boj za našega narodnega kandidata. Da postanemo posebno še v Trstu gospodarski in politični močni, morajo imeti na tem posebno slovenski od Italijanov prezirani delavski sloji največji interes, ker le tedaj, ako smo Slovenci gospodarsko in politično močni, bo prišel do prave veljave in stalnega kruha tudi slovenski delavec, za katerega pravice in organizacije zavzeti se je sveta dolžnost poklicanih naših voditeljev.

To so točke, katerih naj se oprije vsak gorški, puljski, a posebno še trž. Slovan in že tekom nekaj let bo uspeh in napredek na tem in onem polju viden. — Najslabše sredstvo v dosedajšega cilja in napredka je pa kričanje a la: Živio Gorica ali Trst slovenski in »Živela hrvaški Pulje! Prepustimo to puhlo kričanje Itali-

janom, a mi zavijajmo rokave in — delajmo.

Kar se pa tiče naših javnih mestnih društvenih nastopov in prireditvev, naj se vedno računa — posebno kar se tiče reklame — z obstoječimi razmerami in taktiko nasprotnikov. Brez vsakega krika in napovedanja je 21. junija t. l. ponosno korakalo skozi glavne ulice gorškega mesta preko 800 Sokolov v kroju in z zastavami. Istotako bi bili lahko korakali puljski izletniki skozi Trst, ako bi se bilo z »reklamo« previdneje delalo.

Sicer nam ne sme biti nikdar do tega, da bi se po nepotrebnem izzivalo drugoročce, ali postaviti se energično po robu vsakomur, ki bi hotel motiti naše javne prireditve in izlete, je naša narodna dolžnost.

In kakor nam Italijani preprečijo svobodno družabno gibanje, ravno tako imamo pravico mi z vsemi sredstvi preprečiti in omejiti njih prireditve in izlete. V tem pogledu mora izginiti vsak ozir, kajti le na ta način se bo naše ljube sosedo odvadilo proti nam zapričete akcije. — Prepovedano nam, prepovedano njim; moteni mi, moteni oni! Zeb za zob! To bo najbolje »zdravilo« za italijanske vandale in prenapeteže.

Ako pod nobenim pogojem nečemo, da bi živeli mirno in svobodno eden poleg drugega, kamor nas je usoda postavala, pa naj bo nemir. Pri tem naj si pa zapomnijo: da kdor seje veter, žanje vihar! — Naši ljubli sosedje naj tudi vzamejo na znanje, da ne le v Tolminu, Kanalu, Sežani itd. temveč tudi v Trstu in Gorici so naša tla, na katerih zahtevamo svobodno gibanje in razvoj. — Ako ne bomo dosegli tega z lepa, doseči hočemo na drug način.

Italijanstvo Trsta pa ni s tem, da so vandali pobili v nedeljo nekaj šip na naših denarnih zavodih in demoralizirali eno slovenskih kavarn, prav nič pridobilo, pač pa si nadelo pečat: vandalizma. Nam pa so tržaški demonstrantje z županom dr. Valerio na čelu pokazali pot, na kak način naj se preprečajo društvene prireditve in izleti drugega naroda. Bodo li nam morda zamerili, ako jih bomo posnemali?

Sedaj pa — na delo! Kdor bo pridnejši in sposobnejši, ta se bo smejal — zadnji.

Slovinci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Dnevne vesti.

+ **Kdaj bodo občinske volitve v Ljubljani?** Oficialno še ni nič določeno, kdaj se bodo vršile obč. volitve. Iz različnih izjav od vladnih strani pa se da sklepati, da bo vladni komisar — ki postopa doslej popolnoma korektno — samo kake tri mesece gospodaril na rotovžu in da se bodo nove volitve vršile še letošnje leto.

+ **Volilno gibanje v Beli Krajini.** Včeraj sta bila v Beli Krajini dva velika shoda, namreč v Metliki in v Suhorju. Shodu v Metliki je predsedoval župan Jutraž in je bilo zbranih nad 400 volilcev. Kandidat Gangl je obširno razvil svoj program, ki je bil z živahnim odobravanjem sprejet. Ganglova kandidatura je bila soglasno sprejeta. Tudi shod v Suhorju je bil mnogoštevilno obiskan in je bila tudi tam Ganglova kandidatura soglasno z navdušenjem sprejeta.

+ **Proti nepotrditvi posl. Ivana Hribarja za ljubljanskega župana** ter proti razpustitvi ljubljanskega občinskega sveta je protestiral občinski svet v Prostjevu na Moravskem v svoji seji dne 2. t. m. Protest je poslal na pristojna mesta.

+ **Čim bolj peša vera, toliko bolj se draži meso.** Dunajski »Vaterland« glasilu škofov, prelato in klerikalnih aristokratov je zopet enkrat pravo pogodil. Vera peša in vsled tega se draži meso, pravi »Vaterland«. Če bi se ljudje ob petkih vzdržali mesnih jedi, če bi se ob zapovedanih postih res postili, če bi ne jedli vsak dan in dostikrat po dvakrat na dan mesa, bi se porabilo veliko manj mesa kakor zdaj, bi ne bilo pomanjkanja mesa in bi seveda tudi cene padle. Ni dvoma, da ima »Vaterland« popolnoma prav. Vera peša, ljudje se več ne poste in vsled tega rasejo cene mesa. Škofje, prelaje in klerikalni aristokratje store že itak kar je v njihovih močeh, da bi se konsum govedine zmanjšal. Blagi gospodje sploh ne jedo navadnega mesa, nego se zadovoljujejo s fazani, kapuni, purani, jerebicami itd., tudi postnih dni se drže in uživajo le ribe in take jedi, ki itak niso za vsakdanje želodce. No in zdaj so še pojasnili, kako se lahko doseže, da padejo cene mesa. Ali se mora še kaj več zahtevati, zlasti ali se more od njih zahtevati, da naj dovolijo uvoz tuje živine in tujeja mesa, kar bi njihovim mošnjam napravilo toliko škode? To bi bilo vendar krivično. Torej, ljudje kr-

LISTEK.

Prijateljja.

Spisal Ferdo.

V visoki solnčni pesmi so šumele trave na poljani. Nad žarečim žitom je prepeval škrlanec, omamljen od sladke svobode, da je vse ozračje odmevalo v drobni pesmici. Visoko nad poljem je trepetala postovka. V modričasti megli so stale v daljavi gore. Vsa poljana je ležala razprostrla v žarki solnčni luči, kot božja dlan, cvetoča in smehljajoča se. Tupatam je ležala med zlatim valovjem žita novoizorana njiva in opojen duh po sveži, mastni zemlji je izhajal iz nje.

Vprek čez poljano je peljala bela, dolga cesta. Kakor kača se je izvijala iz sinje dalje, tam izpod zelenih gora, se vila čez plan in zopet izginjala v daljavah. Na desni in levi je valovalo šumeče klasje. Peljala je čez srebrn potoček in se ustavila pod klancem. Na levi je stal star hrast s krivimi, navzdol obrnjenimi vejami in pod njim je sameval križ. Po tleh je rasel temnozelen, vlažen mah. Na levo mimo hrasta je peljal, en del ceste. Vil se je okoli klanca

nazaj v dolgem ovinku mimo senenata gozdiča do bližnjih gričev, kjer se je povselp v velikih serpentinah čez grič. Drugi del je zavil malo bolj na desno preko dobre dalje, dalje, dokler ni izginil v srebrnkastem prahu.

Po klancu sta prihajala prijateljja. Prvi, starejši, je bil visok, slok mladenič, temne polti in črnih ognjenih oči. Izpod širokega, plišastega klobuka so mu silili na čelo črni kodri. Bil je Ivan. Poleg njega pa je stopal s sklonjeno glavo Izidor. Njegove velike, modre oči so tožno zrlle v tla in tupačam je plahno zavzdihnil:

»Hej, Izidor! Zalosten si!« se je zasmejal Ivan.

»Ah, Ivan, ne razumem te, da moreš biti tako vesel. Tako radostno je tvoje srce, kakor bi se vračal s svatbe.« je odgovoril Izidor.

»Izidor, kakor otrok si. Kakor ženska! Pusti žalost, naj gre mimo nju in ne kliči je v veselo srce. Zakaj naj bodem žalosten?! Kaj se ti ne zde te poljane ravnotako lepe, kakor one v domačem kraju? Ali je to solnce manj žarko in manj polno vzhitene veselosti, kakor ono doma?«

»Sam ne vem, Ivan, kaj mi je, a vendar se mi zdi, kakor bi temna senca ležala na tvoj poljih. Pomili,

prijatelj: to je tujina. Velika, obširna tujina, ki naju je vzprejela v svoje naročje. Tam glej,« Izidor je pokazal z roko v smer, odkoder sta prišla, »tam glej je domovina. Kako živni mi stopajo sedaj pred oči prijazna rebra, tihe, mirne poljane, temni, mračni lesovi in visoko, svobodno nebo. Oj, kdo ve, kdaj jih zopet ugledam!«

»Ha - ha!« se je zvonko zasmejal Ivan. »O ti mladi Izidorček, kako žalostno ti je pri srcu. Poln si mračne tuge. Oj ti ubogi otrok, prvič greš od materinega krila.«

Izidor je molče sklonil glavo. Prišla sta do razpotja.

»Počijva,« je kratko dejal Ivan in se zleknil na mehki mah. Izidor se je vsedel poleg njega in se zagledal pred se.

»O čem premišljuješ?« ga je vprašal Ivan.

»Ko sem odhajal, je umirala mati . . .« je tiho dejal Izidor.

Ivanov obraz se je zresnil.

»Kaj praviš? Mati je umirala.«

»Ko sem odhajal, je umirala . . . Nič mi ni rekla. Niti prosila me ni, naj ostanem. Celo nekako sovražno je zrla za menoj. O mati, tvoj sin je šel . . .«

»Povej dalje!« ga je mračno prekinil Ivan.

»Kaj naj povem. Vse . . . m povedal, kar sem videl, ko sem se vrnil. Bratje so klečali pri materi in njo bodevali mi ni podal roke v slovo. . . .« pil pri Krizarju na račun in v pripravi sem ga slišal, ko sem mimo Krizarjeve krčme šel. K umirajoči ženi ni hotel priti. Nazadnje sem se še poslovil od Marte. Čakala me je zadržala za vrtovi.«

Izidor je umolknil. O vsem je razpravljajal s prijateljem, samo o sestankih z Marto in o svoji ljubezni do nje ne. Njegova ljubezen se mu je zdela svetišče, v katerega ima le on dostop. Tudi najbližji prijatelj bi oskrnil ta sveti prostor, ako bi le s svojimi mislimi prišel vanj. Ako bi le v mislih pogledal med bele stebre in odgrnil težke, baržunaste zavese, že bi oskrnil slepečo belino mramorja in ugasnil bi rožnati soj mamljivo - sladke ljubavi . . . Edino on sam, kot najvišji svečenik je stopal pred altar svoje ljubezni in zažigal dragocena kadila in dišave, da je rahla, nežna meglica napolnila sveti prostor. Sam je kadil, v znak pokornosti s srebrno kadičnico.

Pa tudi gramoval se je pred drugimi. Kaj, ko bi Ivan vedel, da pada nad svoje ljubavijo v prah. Ivan,

veseli mladenič, srkajoč zlato, močno svobodo iz polne kupe, bi ga pahnul od sebe, češ:

»Kaj hodiš z menoj, ubogi otrok, ko si bolan do smrti. Svobodo si imel, a bila je premočna zate. Nisi je hotel. Raje si jo zavrgel in vzprejel sužnost do dna srca. Bolan si Izidor, bolan! Pojdi proč od mene, ker nisi rojen za prostost!«

Izidor pa je bil človek, ki je vsakogar vzljubil z vso svojo dušo. In zaradi tega se je bal ločitve od prijateljja.

Zato je molčal o svoji ljubezni. Tedaj pa je izpregovoril Ivan:

»Čuj, Izidor, kaj se mi je danes sanjalo.«

Bil sem kralj velikega silnega kraljestva devete dežele, v krajini dobrot in miru.

Imel sem pa tudi prijatelja. Z mo dušo me je ljubil in bal sem se zanj, da ne bi v svoji ljubezni pozabil svoje svobode in se mi ne udal kot sluga.

In domislil sem se, da sem kralj. Vsi moji podložniki niso bili svobodni, ampak bili so moji sužnji. Jaz sam sem jim vzel svobodo s tem, da sem jih vladal. Razdelil sem torej vse svoje kraljestvo med vse enako in postal sam navaden človek, kakor drugi. Tedaj pa se je uraspjčila moja

žanski postite se, pa bo konec draginji!

+ Poklonitev magistratnih uradnikov župana Ivana Hribarja. Danes so se vsi magistratni uradniki poslovili od bivšega župana Ivana Hribarja. Prosilo se je, da bi se smelo slovo magistratnih uradnikov od bivšega njihovega šefa, ki je stal na čelu mestnih uradov dolgo dobo 15 let, vršiti v mestni dvorani na magistratu. Toda baron Schwarz je to prepovedal! Nemški bi se takšnemu breztaktnemu dejanju reklo: »Gemütsroheit«!

+ Socijalni demokratje med sabo. Menda se socijalni demokratje med sabo nič preveč ne razumejo. Tako se vsaj da sklepati iz tega, česar »Rdeči Prapor« ne pove, kar pa pove »Napreje«. Urednik socijalno-demokratskega »Napreja« Anton Kristan je imel pred kratkim s svojim somišljenikom Ivanom Koemurjem tožbe zaradi žaljenja časti. Kristan je bil oproščen, Koemur pa obsojen. V drugi instanci je Koemur sam umaknil svoj priziv proti obsodbi, njegov priziv proti osvoboditvi Kristana pa je sodišče zavrnilo. Sedaj se socijalnodemokratski »Napreje« pritožuje, da je socijalnodemokratski »Rdeči Prapor« zamolčal zmago Kristanovo in se pritožuje, da socijalnodemokratski kolporterji v Zagorju ob Savi nečesto več kolportirajo »Napreja«. To vsakako priča, da so si socijalni demokratje nekaj v lasih.

+ Boj za št. lji. Včeraj so v št. lji nad Mariborom otvorili slovenski dom. V št. lji so tla vroča. »Sudmarka« naseljuje tamkaj nemške protestante, in nemstvo skuša od tamkaj prodirati proti jugu. Nemci imajo tamkaj svoj nemški dom in zdaj so si Slovenci postavili svoj slovenski dom. Dolg Mariborčanov in drugih Slovencev iz bližnje okolice so se večerjane otvoritve slovenskega doma udeležili tudi različne klerikalne organizacije in Cuki iz Ljubljane. Nemci so poskušali uprizoriti protestni izlet, da bi motili slovensko slavnost. Zaradi tega je spravila politična oblast polno orožnikov na noge. Nemci so pač vpili proti Slovincem, a drugače se ni nič zgodilo, kajti par prask med policijskimi pač ni upoštevali. Slovenska slavnost se je v miru in v redu izvršila. Značilno je, da sta Nemce vodila protestantski pastor Mahner in umirovljeni c. kr. major Krammer, ki je bil poseben hud, ker se nemškega »protestnega izleta« ni udeležil nobeden legitimiranih nemških voditeljev.

+ Štajerski deželni zbor. Torej je vendar res, da se vrše pogajanja zaradi opustitve slovenske obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. Dotična pogajanja so se vršila v torek in v sredo pri namestništvu v Gradcu in je pri njih zastopal slovenske poslance dr. Korošec.

+ Laška in slovenska zasebna gimnazija v Gorici. V mestnem svetu goriškem so v sredo ponovili sklep za ustanovitev zasebne realne gimnazije z laškim učnim jezikom. Vlada je rekla, da je pripravljena napraviti laške paralele na c. kr. državni gimnaziji v Gorici, ali Lahi hočejo svojo zasebno gimnazijo. Za letos ne bo nič: ne bo ne zasebne laške gimnazije ne laških paralel na državni gimnaziji. Tudi s slovensko zasebno gimnazijo ne bo nič. Ljudje poprašujejo, kaj je, ali odbor naznanja, da že sporoči, kaj bo; ne bo pa nič. Vlada je objavila Lahom paralele na državni gimnaziji, s slovenske strani pa se ni menda ob tej priliki stavilo prav nič v namen, da bi vlada dala tudi slov. paralele. Nevarno igro igrajo goriški klerikalci s srednješolskim vprašanjem v Gorici!

slutnja. Prišel je k meni moj prijatelj in mi dejal:

»Ivan, Ivan! Ne zapusti me!«
»Kaj pa hočeš od mene?« sem ga vprašal.

On pa je pokleknil pred mene in prosil:

»Ivan, moj prijatelj!« Bolj sem te ljubil, kakor samega sebe. Doma imam ženo in otroke. Vzemij jih! Tvoji so. Samo pri meni ostani. Saj veš, da mi brez tebe ni mogoče živeti.«

Zgrozil sem se v svojem duhu in z zaničevanjem sem mu rekel:

»Kaj hodiš z menoj, ubogi otrok, ko si bolan do smrti. Svoboda si imel, a premočena je bila za te. Nisi je hotel, raje si jo zavrgel in sprejel sužnost do dna sra. Bolan si, prijatelj, bolan! Pojdi proč od mene, ker nisi rojen za prostost!«

In šel je ...

Ivan je končal. Iztegnil je nogo, drugo je pod zadnjo skrčil, se uprl v tla in se udobno obrnil na mahu in drugo stran, ter se ozrl naravnost v Izidorjev obraz. Izidor ga je boječe gledal.

»Kaj to se ti je sanjalo?« ga je vprašal.

»Da, Izidor.«

»Pa ta prijatelj je imel ženo in otroke?«

»Da.«

»In jih ni ljubil?«

»Ne.«

+ Goriški Lahi proti Slovincem. Za danes zvečer je napovedan shod po § 2. virentovskem gnezdu, v »Ginnastiki«. Brez dvoma se zbere obilo laških razgrajev, ki se bodo pomenkovali, kako bi bilo najuspešnejše borenje proti Slovincem; prečetačevili bodo od družila slovenskih kolezarjev »Gorica« izdane letake, v katerih je rečeno, naj se potipije Lahe za žep v odgovor na lopovstva, katera so uganjali glede nameravane slovenske prireditve dne 11. t. m., in končno se zmenijo, kako nastopiti v nedeljo, če skličejo Slovenci shod v »Trgovskem domu«. Morda prihodnja nedelja v Gorici vendar ne poteče brez nemirov.

+ Iz poštne službe. Poštni višji oficijal Pavel Gostišča in poštni kontrolor v Trstu Artur Marinschek sta imenovana za višja poštna kontrolorja. Za višje poštne oficijale so imenovani oficijali: Alojz Czernich, Viktor April, Josip Božia, Hugo Hreglich, Josip Simsig, Ivan Podgoršek, Edvard Burjan, Franc Dose, Fr. Bječkar, Rudolf Stock. Za poštne oficijale so imenovani asistenti: Fran Ogrizek, Josip Magolič, Matija Svetlič. Za poštnega praktikanta je imenovan tehnik Anton Perko. Za višje poštne oficijale so imenovani: Josip Hanika v Kočevju, Josip Paulitsch v Škofji Loki, Adolf Mulley v Spodnjem Logatcu, Ivan Grego v Poreču. Za poštarje prvega razreda so imenovani: Peter Brumat v št. Petru pri Gorici, Albin Bon v Fazani, Anton Jurkovič v Mokronogu. Za poštarja drugega razreda je imenovan poštni oficijant Ivan Zamperlo v Zirihi, za poštarja pa odpravniki Mihael Bižal za Stari trg pri Kočevju. Za administratore je imenovan poštni oficijant Martin Mlaker v Spod. Šiški. Podelilo se je mesto odpravnika v Soči Andreju Fleissu, na Jezici aspirantini Frančiški Pečnikovi, v Oveži Dragi poštni pomočnici Avgustu Scherzer. Premješena sta Ivan Božič iz Spodnje Šiške v Ljubljano 6, Regina Beifuss iz Ljubljane 6 v Spod. Šiško. — Upokojen je višji poštni upravitelj Božidar Vidie v Novem mestu.

+ Šolski otroci in nalezljive bolezni. Deželni šolski svet na Dunaju je zaukazal, da je pri sprejemanju otrok v vse ljudske in meščanske šole staršem oziroma vsakemu otroku brezplačno izročiti pouk o nalezljivih boleznih. Da je to zelo dobro in hvalevredno, bo vsak uvidel, kdor le pomisli, da ravno šolski otroci največkrat razneso nalezljive bolezni in da se te vsled nepoučenosti staršev dostikrat tako razširijo, da okužijo cele kraje in povzročijo mnogo nesreč. Kranjski deželni šolski svet ima s preganjanjem liberalnih učiteljev toliko opraviti, da na kaj takega, kakor je odredil dunajski deželni šolski svet, ni misli. Ker torej od deželnega šolskega sveta ni ničesar pričakovati, naj bodo pametni starši in vneti učitelji opozorjeni, da imamo že v slovenskem jeziku jako dobro prav mično in poljudno pisano knjižico o nalezljivih boleznih »Najhujši sovražniki«, ki se dobiva v vseh knjigarnah po 60 vinarjev. Pametni starši naj sežejo po njej in učitelji, ki jim je mar občni blagor in ljudsko zdravje, naj jo priporočajo in naj nanjo opozarjajo starše.

Umrl je v Kandiji pri Novem mestu abiturient Alojzij Petrič p. d. Drganc, ki je hotel sedaj vstopiti na tehniko.

Skandalozne poštne razmere. V Gorici nad Kranjem donaja poštni sel vsak dan pošto. Ob 8. uri ima biti v Kranju, ob 1. uri popoldne pa v Goricih. Sel pa hodi po takih ovinih.

Videti je bilo, kakor bi se Izidor oddahnil. Ivan pa je vstal:

»Izidor, sedaj se ločiva!« je dejal.

»Ločiva!« je kakor v sanjah ponovil Izidor. »Kam greš, Ivan?«

»Tu,« in Ivan je zamahnil z roko na desno. Počivo je vstal tudi Izidor. Sree mu je pevalo v preveliki žalosti, a premagal se je.

»Torej, Izidor, čas ločitve je tu. Bog s teboj!« se je hitel poslavljati Ivan in podal Izidorju roko.

»Zbogom, Ivan! Morda se še vidiva kdaj!«

»Morda, ako se bodeta srečala na jini poti.«

»Zbogom!«

»Srečno!«

Razšla sta se. Tudi trohice žalosti ni bilo v Ivanovem sru. Z veselje dušo je krenil na desno, a Izidor je z mračno bolestjo zavil na levo. Misli so se mu podile po glavi in sam ni vedel, kaj misli. Tiho je šel dalje. Medtem pa je dospel Ivan do prvega ovinka. Malo je postal, potem pa je krepko zaviskal, da je odmevalo po vsej dolini. Tako vrisala le človek radostnega, svobodnega sra. Izidor se je okrenil. Toda Ivan je korakal dalje in se ni ozrl nanj. Molče se je Izidor obrnil in šel svojo pot.

Po sinjem nebu pa se je pripodila tropa oblakov in zakrila je solnce, da je bila senca na vseh poljani ...

kih — celo čez Tupaliče — da dobivajo naročniki »Slov. Naroda« oboje indaji obenem šele drugi ali celo tretji dan po indaji! Poštnega sla porablja namreč predvsem občina posebej po goriških in trzinških farovih za svojo separatno pošto. In vlad toga trpi pošta! Pri ti priliki bodi ob gorenjski železnici ledehim občinam tudi priporočeno naj store primerne korake, da bo tudi vožnja vlak iz Ljubljane vozil pošto. To je nujno potrebno.

Kako daleč je od Ljubljane do Zg. Poljskave. Natančno računano je od Ljubljane do Zgornje Poljskave na Štajerskem ravno šestnajst dni, torej še enkrat tako daleč kot je od Ljubljane do Amerike. Da je to resnično, dokazuje pošta na Zg. Poljskavi, ki dostavlja »Slov. Narod« tamkajšnjim naročnikom šele šestnajst dni potem, ko je bil v Ljubljani oddan na pošto. Pripomniti pa je treba, da temu menda ni toliko vzrok pošta na Zgornji Poljskavi, kakor nemški zagrizenci na Pragerskem, ki pošiljajo slovenske pošiljke nalašč na vse strani, samo tje ne, kamor so naslovljene. Tem ljudem bo pač treba enkrat temeljito posvetiti, da bodo vedeli, kaj je njihova prokleta službena dolžnost!

Prestavljen je iz Logatca finančni komisar gosp. Valentin Zun, ki je za svoje vestno in plodonosno uradovanje prejel zares zaslužno plačilo, poklican je namreč k ministrstvu na Dunaj. Z g. Zunom, ki je užival največje simpatije nele med svojimi tovariši in logasko inteligenco sploh temveč tudi med priprostim ljudstvom, izgubimo odločno in zavednega slovenskega uradnika. Na časti, ki ga je doletela, naše iskrene čestitke.

Za »Družbo sv. Cirila in Metoda« je daroval g. Ivo Devčić, lekarnar na Sušaku, mesto venca na krsto pokojnega g. Milana Levsteka znesek 20 kron.

Dovoljena šolska knjiga. Naučno ministrstvo je dovolilo rabo šolske knjige: Mazi Josip, Geometrija za II. razred srednjih šol. Cena mehko vezani knjigi 1 K 30 v, trdo vezani 1 K 80 v. Knjiga je dovoljena na srednjih šolah, na katerih se poučuje geometrija v slovenskem jeziku.

Na deški meščanski šoli v Postojni se prične šolsko leto 1910/11 dne 16. septembra t. l. Vpisovalo se bo od 13. do 15. septembra; sprejemajo se učenci, ki so dovršili 5. šolsko leto ljudske šole.

Zadruga gostilničarjev itd. v Ljubljani poroča v zadevi gostilničarsko-kuharskega tečaja, da je letošnji učni program, ki se ima vršiti meseca novembra in decembra, tako sestavljen: pred vsem se ima vršiti enotedenski ali po potrebi 14dnevni kurz za gostilničarje same, na katerem se ima poučevati o racionalnem in pravilnem kletarstvu. Dajalo se bo tudi navodila za pravilno in moderno gostilničarstvo, nanašajoče se na higijeno, snago in na promet s tujci, sploh vse razen kuharstva. Nadalje se vrši 14dnevni servirni tečaj za natakarje in natakarice ljubljanske. Nato pa 4 do 6tedenski splošni gostilničarski tečaj za kuharstvo, serviranje, knjigovodstvo, kalkulacijo, higijeno, o tujskem prometu in praktičnem gospodinjstvu. Ker je glede popolnega aranžiranja celega kurza predvsem treba vedeti število obiskovalcev, se tem potom vsem gostilničarjem na Kranjskem toplo priporoča, da se v najkrajšem času odločijo svoje ljudi podrediti temu za gostilničarstvo tako velevažnem in koristnem pouku, ki bo popolnoma brezplačen. Prijave sprejema gostilničarska zadruga v Ljubljani, Gradišče št. 7.

Župan in deželni poslance — tepen. V Čajni v Ziljski dolini se je župan in nemško - nacionalni deželni poslanec Fischer obnašal nedavno prav pobalinsko. Ob 3. uri zjutraj je nahlulil v gostilni več posestnikov ter enega navzočih posestnikov celo koflotal. Posestniki so mu namreč očitali nerednosti v računih pri novih šolskih stavbah v št. Jurju in Črešnjah. Očitali so mu, da je sprejel od »Sudmarka« borih 1000 K ter zato prodal in izdal slovenske občine. Posebno so mu očitali, da se je dal pokupiti od nekega oštrija, da mu ni bilo treba hoditi k orožnim vajam. Ako je to vse res, imajo v Čajni res lepega župana, ki je zlezal na županski stolček po slovenskih ramah, sedaj pa Slovence tako nesramno skrunil. Napadeni kmet pa ni bil len ter je Fischerja tako namlatil, da hodi z višnjevim obrazom ter bo to birmo še dolgo pomnil.

Ugodni nakupi. V nekem večjem trgu ob železnici, kjer so vsakovrstni uradi, je na prodaj lepa hiša s trgovino vseh strok. Plačati je treba takoj le 8000—10.000 K. — Za lesne trgovce in industrije sploh je lepa prilika za nakup moderno urejene nove žage na turbine. Velika vodna sila ob železniški postaji na Štajerskem, zraven spada lepa kmetija z gozdi. Nadalje so na prodaj v obmejnih krajih na Štajerskem in Koroškem: hoteli, velika in manjša gostilniška podjetja s trgovinami, pekarnjo, veliko in malo kmetij.

pocestva itd. Pojasnila daje Ante Beg, potovalni učitelj v Ljubljani.

Na prodaj je lepo vefeposestvo na Štajerskem z dobrodočo gostilno ob državni cesti med večjim mestom in trgom. Pojasnila daje potovalni učitelj Ivan Prekorjek v Celju.

Kolera na Dunaju. V jutranjem listu smo poročali, da so se primerili na Dunju trije kolerosumljivi slučaji. Sedaj je uradno potrjeno, da so to slučajni prave azijske kolere. Ministrstvo je javno izreklo grajo dunajski zdravstveni upravi zaradi zanikarnosti v izpolnjevanju dolžnosti. Dasi je zdravnik, ki je bil poklican k obolenemu Gasselhuberju konstatiral, da je bolan za kolero in telefoniral na vse bolnice, vendar niso bolnika nikjer sprejeli. Mož je umrl, od njega pa sta dobila kolero njegova žena in njegov otrok. Kolera je bila zanesena na Dunaj po zelenjavi, ki jo je vrtnar Gasselhuber dobil iz Italije.

Z Dvora se nam poroča: Pogreša se pri nas 26letni stolar Adolf Tomat že od nedelje. Najbrže je poneprečel v Krki. Fant je bil lepo oblečen ter je imel rdečo ovratnico.

Toča v Istri. Iz Pulja poročajo, da je v južni Istri povzročila toča velikansko škodo.

Napačni policijski agent. Te dni je prišel v neko gostilno v Kolodvorski ulici 26letni privatni uradnik Ivan Gratz, rodom iz Nemškega Lovceva in tam napravil na jedi in pijači 4 K 60 v dolga. Ko so ga prijeli za plačilo, se je izdal za policijskega agenta. Poklicali so stražnika, kateri ga je aretoval. Oddali so ga sodišču.

Ubegli tat. Pred kratkim je ukradel 31letni hlapec Fran Pavlič iz Mekinj, ki je bil v službi pri nekem tukajšnjem trgovcu, svojemu sohlapecu 2 srebrni uri in tri verižice, gospodarju pa je poveril 25 K denarja, potem pa je pobegnil.

Tržaški kaznjenci v Ljubljani. V soboto so iz Trsta zopet eskortovali v Ljubljano 7 tržaških kaznjencev, ker so tamošnji zapor prenapolnjeni.

Izgubljen in najdeno. Železniški uslužbenec Fran Zajc je izgubil srebrn obesek. — Lesni trgovec Fr. Tome je izgubil denarnico s srednjo vsoto denarja. — Kovaški pomočnik Fran Klinar je izgubil bankovec za 10 K. — Trgovčeva soproga Sabina Ranthova je izgubila obesek v obliki medaljona s sliko. — Hlapec Antor Godec je izgubil zlat prstan z rdečim kamnom. — Postrežnica Helena Miglerjeva je izgubila črno denarnico. — Učiteljica Bayerjeva je izgubila srebrno ovratno verižico, vredno 10 K. — Dijak Emil Skenda je našel ščipalnik. — Ključarski pomočnik Avgust Vidmar je našel moško žepno uro. — Monter Ivan Ramovš je našel vozno plahto.

Delavsko gibanje. V soboto se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 12 macedoncev in 6 Hrvatov. 7 Hrvatov je slo v Inomost, 19 se jih je povrnilo na v Zagreb.

Pojasnilo. V gledališkem naznanilu kot korepetitor navedeni A. Lajovic, ni g. avskultant Anton Lajovic, marveč njegov brat gosp. Albin Lajovic.

Društvena naznanila.

Dolenjska podružnica »Prosvete« priredi v soboto, dne 10. septembra ob 8. zvečer v prostorih Narodnega doma v Novem mestu veselico.

I. ljubljansko uradniško gospodarsko društvo sklicuje krajevni sestanek podružnice v Rudolfovem na 17. t. m. v Rudolfovem, na 24. t. m. pa v Ljubljani izreden občen zbor. Na krajevnem sestanku v Rudolfovem se bo na podlagi novih društvenih pravil izvolil podružnični odsek 5 članov, na izrednem občenem zboru v Ljubljani pa izpolnilo društveno načelnništvo.

Ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Velikovecu ustanovni občni zbor se ne vrši 11. t. m. kakor je bilo v zadnji štev. »Slov. Branika« naznanjeno, ampak se isti vrši v nedeljo, dne 18. septembra. Opozarjamo že sedaj na to vse bližnje in daljne Slovence.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Dovje - Mojštrano priredi 11. septembra v restavraciji Zupan pri kolodvoru na Dovjem veselico s raznovrstnim sporedom.

Prostovoljno gasilno društvo v Ratečah na Gorenjskem otvori svoj novi »Dom gasilcev« dne 18. septembra 1910. Na sporedu je med drugim sprejem gostov ob dopoldanskih vlakih. Popoldan vaja domačega gasilnega društva. Nato pa ljudska veselica. Vstopnina k ljudski veselici je za nečlane 50 v, v svrhu pokritja stavbnih stroškov. Kdor hoče užiti par veselih uric in občudovati lepoto Kranjske Švice, tedaj 18. le v obžnjo sivega Mangarta in visoke Ponče.

Kmetijska podružnica na Dobravi pri Podnartu priredi v nedeljo, dne 11. septembra 1910 v gostilni g. F. Pogacnika na Sr. Dobravi pri Podnartu veliko veselico z burko: »Eno uro doktor«. Po igri bo srečlov, šaljava pošta in prosta zabava. Začetek ob pola 4. uri popoldne.

Vstopnina: I. sedež 1 K, II. sedež 60 vin., stojišča 40 v. Otroci plačajo polovico. Preplačila in darila se hvaležno sprejemajo. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo kmetijskega doma, en del pa za popravilo pota iz Otoč na Dobravo in Kropo.

Prosveta.

Slovenska narodna društva pošiljajo ravnateljstvu sloven. dežel. gledališča prošnje, naj bi se jim poslale »primerne« igre in »primerne« obleke. Na take nejasne prošnje ravnateljstvo ne more odgovorjati, ker ne pozna krajevnih razmer, prostorov za predstave, števila diletantov in sposobnosti režiserjev. Ravnateljstvo slovenskega deželnega gledališča nas je zatorej naprosilo, da javimo dotičnim narodnim društvom sledeče: Slovensko gledališče v Ljubljani je založilo v svoj repertoire in v svoje kostume že ogromne vsote; zato brez odškodnine ne more posojati ničesar. Društva naj v svojih prošnjah izrecno navajajo naslove zahtevanih iger, ali pa naj vsaj sporočijo, kakšnega značaja bodi igra in koliko moških in koliko ženskih vlog sme obsegrati. Tudi naj povedo, kakšne kulise premore njihov oder, ker vsake igre ni možno vpriporiti brez predpisanih kulis. Tudi glede kostumov treba navesti značaj, velikost, število itd. Ravnateljstvo rado ustreza vsem željam, saj se zaveda v polni meri, da je ljubljansko gledališče deželno, ki mora torej podpirati, kolikor možno, diletantske odre. Toda takim prošnjam je možno ugoditi le takrat, ako tudi društva storé svojo dolžnost in ako izrekajo svoje želje tako, da jim je ustreči mogoče. Na nejasne prošnje pa ni možno odgovarjati, ker bi moralo imeti ravnateljstvo posebno tajništvo, da bi na dolgo in široko korespondiralo z mnogobrojnimi društvi, prosilci in prosilkami.

Slovensko deželno gledališče. Ravnateljstvo slovenskega deželnega gledališča je razposlalo vsem dosedanjim abonementom gledal. lista program za sezono 1910/11. Kdor bi ga ne dobil, naj ga zahteva v trafiki ge. Am. Sešarkove. V vsem obsegu je program objavil tudi sobotni večerni list »Slovenskega Naroda«. Oglašja se mnogo novih abonementov na lože in sedeže; med bivšimi abonenti pa pogreša ravnateljstvo še nekaj stalnih abonementov. Ker se pa ta in oni želi abonirati na ložo ali sedež, ki je bil doslej v posesti večletnega abonenta, prosí ravnateljstvo, da se dotičniki čim prej odločijo, ali še reflektirajo na svoj prostor. Sicer se oddajo prostori novim abonementom. Da ne bo zamere in prekasnih pritožb, naj se torej s priglasevanjem ne odlaga v.č. Ravnateljstvo slovenskega deželnega gledališča je tudi izvedelo, da trošijo neki malodušni bojazljivi posamezniki neemeljene vesti o bodočnosti slovenskega deželnega gledališča. Z ozirom na te vesti izjavlja ravnateljstvo, da Bela Ljubljana ne more vzlice vsemu nazadovati nenadoma zopet za 100 let ter da je bodočnost slovenskega gledališča zagotovljena, ako stori slovensko občinstvo tudi v bodoče, kakor doslej, svojo narodno dolžnost. Najlepše bi bilo, ako bi narodno - napredno občinstvo aboniralo vse sedeže in vse lože; potem bo ne le onemogočen vsak deficit, nego je pričakovati celo suficita. Ravnateljstvo je pripravilo najmodernejši in najlepši dramski, operni in operetni repertoire ter je angažovalo, sredstvom primerno, najboljše osebe. Nadejati se je torej najlepših predstav. Zato pa pričakuje ravnateljstvo tudi od narodnega občinstva najkrepkejšo podporo. Naše slovensko gledališče v Ljubljani je narodno slovensko gledališče, ki ga mora z ljubeznijo podpirati vsak zaveden narodnjak. Kakor Čehi v Pragi in Brnu, Hrvatje v Zagrebu, Srbi v Beogradu, morajo tudi Slovenci gledati v svojem ljubljanskem gledališču naroden kulturni zavod najvišje važnosti. Čim izdatnejša bo podpora občinstva, tem večja bodo sredstva gledališča in tem lepše predstave. Glede opreme (oblek, preprog, zastorov i. dr.) predstav bi mogle zlasti naše narodne dame z najskromnejšimi darovi našemu gledališču prav posebno koristili. Vsak dar je gledališču dobrodošel, saj da vse izvrstno upotrebiti. Najrazličnejše toalete, pokrivala, obuvala, maske i. dr. dam in gospodov se morejo pri gledališču najbolje porabiti. Vse sprejema ravnateljstvo z najtoplejšo zahvalo! V naših narodnih rodbinah se zavzre ali podari marsikaj, kar bi bilo slovenskemu gledališču prav zelo dobro došlo. Treba je ravnateljstvo le z dopisnico obvestiti, in gledališki sluga se oglasi s ponižno hvaležnostjo. Za naše edino slovensko deželno gledališče treba, da deluje in žrtvuje složno vsak posamezen zaveden Slovenec in zavedna Slovenka!

Novi kapelnik »Slov. Filharmonije«. Odobru se je posrečilo pridobiti novega kapelnika, izvrstno moč, ki bo vreden naslednik Talichov. G. Edvard Czajkovek, po rodu Čeh, je bil dosedaj prvi kapelnik na Joh.

strausovemu gledališču na Dunaju. Kritika je o njem polna hvale. Absoluten konservatorist je deloval kot gledališki kapelnik v Olovecu, Toplicah, Sibinju, Celovcu, Solno-gradu (tri leta), Lodzu, v Černovicah in kot kapelnik topljskih orkestru v Bernu (Svica) in v Zell am See. Na je godbo in glasbo ljubeče občinstvo sme torej pričakovati marsikak glasbeni užitek tako v koncertni dvorani kakor v ljudskih koncertih. Kakor prejšnja leta namerava naš prvi slovenski orkester tudi v letošnji sezoni prirediti vsakovrstne glasbene večere, simfonične koncerte, pa tudi koncerte ob pogrnenih mizah. Tudi komorna glasba ne bo izostala. Vse to nam zagotavlja osebnost novega kapelnika.

Slovanski Jug.

— Nova hrvaška stranka, Saborski klub hrvaške stranke prava je v svoji torkovi seji sprejel program nove stranke, ki ga je sestavil poseben v to izvoljeni odsek hrvaških strank hrvaško-srbske koalicije, ter je o tem takoj obvestil hrvaško napredno stranko, ki bo brez dvoma tudi s svoje strani sprejela ta program. Dne 13. t. m. se sestane hrvaško-srbska koalicija, ki bo ta znameniti politični akt vzela na znanje in uredila odnose nove hrvaške stranke nasproti srbski samostalni stranki. »Pokreta« priobčuje v svoji sedmici številki program nove stranke v celoti. Najmarkantnejše točke tega programa so: Člen V. Stranka ne delovala na to, da se v smislu narodnega edinstva in samodržavnosti v skladu z državnopravnimi zakonodajami, zakoni in kraljevskimi uredbami izvede združitev onih hrvaških in srbskih narodnih skupnosti, ki prebivajo na hrvaškem in srbskem ter na hrvaško-srbskem meji. Člen VI. Vprašanje narodnega edinstva Hrvaške in Srbov in na stališču, da se to vprašanje mora rešiti s posebnim zakonom na temelju obojestranskega razuma in v duhu ravnopravnosti. Stranka se bo zavzemala za izvedbo vseh ustavnih svoboščin, predvsem za uvedbo splošne, enake in volilne pravice in za uvedbo vseh drugih reform na polju politične, pravosodne in socialne. Končno stoji nova stranka na stališču svobodnosti in bo spoštovala vsako versko prepričanje in vsako vero.

— Urednik »Pokreta« — kandidat. Volilni v občini Feričanci. — V nekem kraju so ponudili uredniku »Pokreta« v Zagrebu Večeslavu Wilczku kandidature v svojem okraju. Vider bo sprejel ponudbo mu kandidature, zlasti ker dosedanji poslanec v tem okraju, grof Pejačević, ni več kandidiral. Prve svoje volilne vloge bo priredil v nedeljo 11. t. m. v Feričancih in v Orhahovici.

— Komisija za vzdrževanje umetniških in zgodovinskih spomenikov je ustanovila z odlokom z dne 1. avgusta hrvaška vlada. Komisija obstoji iz predsednika, ki ga imenuje vladar, in iz 9 članov, ki jih imenuje ban na 5 let. Komisija se deluje 3 sekcije.

Razžaljeni Čobal.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča (Izpred porotnega sodišča.)

Danes se je začela pred tukajšnjim porotnim sodiščem tiskovna predavanja proti dopisniku »Slov. Narod.« Francetu Habetu. Toži ga za žalno-demokratski general Miha Čobal.

Obtožnica je vložena radi prekrškov zoper varnost časti po 487, 488, odnosno 491 kaz. zakonika. Inkriminatorna stavek članka, ki ga je objavil v »Razmerek« v obnem konsumnem društvu v Zagorju ob Savi, v št. 44 z dne 24. februarja 1909 in pa »Glas iz Zagorja ob Savi« št. 46 z dne 26. februarja.

Predseduje deložnosodni nadzornik Polec, tožant sta Kolar in dr. Gersak, zapisnikar Januschowsky.

Obtožena zastopa dr. Janko Zirovnik, tožnika pa dr. Tekavčič.

Na porotni klopi sede: Alojzij Pele, Adolf Perles, Fr. Slane, Viljem Jerančič, Ivan Ružič, Viktor Cantoni, Miroslav Stetič, Rajko Pečnik, Leopold Burger, Oton Dreise, Fran Zupan, Fran Zvab.

Miha Čobal se čuti razžaljenega, ker se mu — kakor pravi v obtožnici — očitja, da kot ravnatelj konsumnega društva v Zagorju gospodari le v svojo korist, da je zakrinkano zagrozen nemškutarski drug in da je njegovo gospodarstvo tako, da tira zadržane člane naravnost v pogubo.

Nadalje pravi tožitelj: »Po trditvi člankarjevi je kontrola tukaj prava ironija, ki naravnost v obraz kaže, češ, da sva absolutni gospodar tukaj samo jaz in moja hčerka.

Članek me javno zasramuje, da sem prišel v Zagorje s ceno na rami in zakrpanimi blešami, da nisem dal niti vinarja, da pa imam danes 15.000 K premoženja v gotovini.

Namiguje, da sem si svoje premoženje pridobil na nepošten način, češ, da hoče za danes že zamolčati, kako sem si prihranil to ogromno vsoto po 15.000 K. Nato popisuje nek dogodek z zadržanim članom Ign. Hofmannom, kakor da bi mu bil jaz iz lakomnosti in na sleparski način izvil zlati uro in veržico, pri tem pa oškodoval blagajno konsumnega društva.

Nadalje mi dopisnik podtika neke besede, katere sem baje govoril na obnem zboru konsumnega društva, češ, da sem se pri posvetovanju o razdelitvi dividende izrazil doslovno tako: »Kaj pa imajo delavci od tega, če dobijo obresti, napijejo se in potem se po blatu valjajo. Jaz sem za to, da naj se dajo nizke obresti, ali pa nič.«

Nadalje me obdolžuje, da sem vzel iz blagajne konsumnega društva 200 K, pri sebi pa steklarjem omenil, da sem jih vzel iz blagajne za občinske volitve, da pa jih ne smem pod tem imenom vknjiziti, ampak pod drugim, češ, drugače ne gre, ker se mora bilanca politični oblasti predložiti.

Na ta način je za leto 1909 vknjižena 200 K pod drugim imenom na škodo članstva, katere krone so se po porabi za pijačo z nemurjimi vred pri občinskih volitvah in je hotel Čobal s tem graditi nemški most do Adrije.

Še hušje se zdi Čobalu sumničnje, da gori včasih ponoči luč v konsumnem društvu in da se marsikdo med člani vpraša danes, čemu časih gori ponoči luč v konsumu. Iz tega sklepa Čobal, da se s tem namiguje, kakor da bi on ponoči v konsumu kaj tajnega in kaznivskega počenjal. Hčer nekega sodruga po trditvi člankarjevi — pravi obtožnica — zategadelj ni hotel sprejeti v službo, ker se je bal, da bi ona svojem očetu doma kaj izdala in da bi bilo potem pač kmalu po Čobalu. Vzel je potem raje hčer nekega nečlana v službo, samo da se ne bo izvedelo, kako in kaj. Tudi konec tega članka se mu zdi razžaljiv. V drugem članku se mu zdi pa razžaljiv pasus, kjer se mu očita, da je v zvezi z Südmarkovei in kapitalisti in da je obljubil o priliki, ko so zahtevali delavci 20% zvišanje zaslužka, da ne bo stavke, ako se terorizira in kaznuje neustrašno zavedne delavce Slovence.

Obtoženeec nastopi dokaz resnice.

Obtoženeec Habe pravi, da on ni pisal in da tudi ni v nobeni zvezi s spisom, da pa hoče nastopiti dokaz resnice.

Predsednik ga vpraša, zakaj je to nase vzel in zakaj tega ni v preiskavi povedal.

Habe pravi, zaradi tega, da more nastopiti dokaz resnice.

Habe pravi na vprašanje predsednikovo, da hoče s pomočjo prič nastopiti dokaz resnice.

Dr. Zirovnik predlaga še dve novi priči, in sicer Franca Kamneca in Anico Huthova. S temi hoče dokazati, da se je 200 K zapilo pri agitaciji za občinske volitve.

Dr. Tekavčič se protivi temu. Ponudi protidokaz. Predlaga še nekaj novih prič.

Dr. Zirovnik zahteva, da se zaslišita Lavoslava Jerina in Marija Sajko, ki sta bila kot priči poklicani, pa sta danes zadržani.

Sodni dvor sklene, da se glede zaslišanja od zagovornika predloženih prič pozneje sklepa.

Zasliševanje prič.

Dr. Tekavčič predlaga, da se priča Sajko ne zasliši pod prisego, čemur dr. Zirovnik ugovarja.

Jakob Sajko je bil predsednik konsumnega društva in pravi, da Čobalu ni sovražen — ekstra-prijazen mu pa ni. Nato se zapriseže. Izpove, da ni bil poleg, ko je Hofmann prodal Čobalu uro. Pove, kar mu je Čobal pravil. Rekel mu je Čobal: »Hofmanca je prišla plačati, pa je zopet dolžna ostala. Kaj naj stori? Ne ve, ali je bilo dolga 200 K. Čobal je imel uro, ter jo ponudil priči, naj jo kupi za 140 K. — Pričina žena mu je to odsvetovala. Čobal mu je takrat rekel, da je od Hofmanna kupil uro za 120 K. Teh 120 K je pa šlo na račun dolga Hofmannovega. To se je zgodilo koncem avgusta meseca leta 1905. Ura je bila vredna kakih 240 K.

Čobal je govoril v neki gostilni pred osmimi ali devetimi leti na pram njegovi ženi, da nekateri delavci dobljene obresti zapijejo, drugi pa prihranijo. — Vandal je nadalje prič pravil, da je bil predlog stavljen, da bi se iz blagajne konsumnega društva vzel 200 K, ter dalo v politično blagajno, kar se bližajo ob-

časovne in kar nimam to blagajno danarja. Vandal mu je izrečno rekel, da se bližajo občinske volitve in da se bo denar rabil. Priča pravi, da mu je bil Čobal zaradi tega nasproten, ker kot predsednik konsumnega društva ni bil za to, da bi bila Čobalova rajenska nalozbenka v konsumnem društvu.

Ivan Taufer, tovarniški uradnik, izpove, da sta, ko so »Sokolci« korakali, klicala dva fanta pri oblihi: »Heil!« Čobal je pri oknu stal, ter »Sokolce« zasmehljivo in smučevalno gledal, ter kimal s glavo. Pravi, da je čisto gotovo, da je Čobal to hajlanje odobral.

Čobal se izgovarja, da je hotel s tem Roša podpravljaliti.

Priča pa pravi, da je bil Roš v prvih vrstah. — Ko je Čobal prišel v Zagorje, je bil polpolnoma siromašen. Ko se je pa ustanovilo konsumno društvo, se mu je pa takoj boljše godilo. Napram njemu se je Čobal hvalil, da si je pridobil 15.000 kron. Od drugih je izvedel, da je Sajkota samo zaradi tega odstranil ker je Čobalova žena rekla, da mora »ta ferdamana vampasta duša iz konsumne« — ker ni hotel, da bi bila njegova rajenska v konsumu.

Karel Flisek, odbornik okrajne bolniške blagajne, izpove, da je pri občinskih volitvah Čobal nemški protestiral, nadalje pravi, da se zapisnik sej okrajne bolniške blagajne čita najprej nemški in šele na morebitno zahtevo slovenski. — Priča je slišal, da je Čobal hodil v gostilno med nemške nacionalce. Ko so volili župana, je Čobal volil nemškega kandidata. Priči je Čobal poslal nemško vabilo k volitvi v okr. bolniško blagajno, katerega pa priča ni sprejel, ter zahteval slovenskega.

Franč Čuk, strojnik v Toplicah pri Zagorju, je pristal soc. dem. stranke. Priča je hotel, da bi Čobal sprejel njegovo hčer v konsumno društvo. Čobal je pa raje vzel hčer nečlana.

Peter Savšek, klepar v Zagorju ob Savi, pristal soc. dem. stranke, izpove, da je slišal, da ima samo Čobal in njegova hčerka ključke od blagajne konsumnega društva.

Franč Škornik, steklarski mojster v Zagorju, izpove, da mu je Čobal ponujal Hofmannovo uro za 140 K, za katero je dal 120 K.

Karel Korbar, posestnik in gostilničar v Zagorju ob Savi, je slišal, da je Čobal od Hofmanna kupil zlato uro za 120 K, prodal jo je pa za 140 K.

Karel Malovrh, vodja soc. demokratov s Hrastnika, izpove: Bila je seja konsumnega društva dne 3. julija 1909. Priča je izprožil misel, naj se da za agitacijo kako darilo. Nato se je predlagalo, naj se da 200 K v to svrhu. Prizna, da sta s Čobalom govorila o tem, da bi bilo dobro, predsednika konsumnega društva, Sajkota, iz odbora iztisniti. Priča je tudi agitiral potem zoper Sajkota.

Ivana Robavs, žena posestnika in gostilničarja v Zagorju ob Savi, že dolgo pozna Čobala. Pravi, da je prišel Čobal kot siromašen človek leta 1895 v Zagorje.

Ferdinand Poljšak, posestnik v Zagorju, je govoril s Čukom o volitvi župana. Ta mu je rekel, da Čobal ni hotel vzeti njegove hčerke v konsum in da je vzel hčer nečlana.

Čobal s prstom kaže priči, naj se obrne proti porotnikom.

Obravnava se ob 1. popoldne prekine, ter se ob 4. popoldne zopet nadaljuje.

Književnost in umetnost.

— Rudolfo Devidé: Pet novih šaljivih solj prizorov. Ta knjižica obsega v kajkavskem narečju pisane, jako humoristične prizore, ki bodo posebno dobro služili prirediteljem društvenih zabav. Cena 50 v, s pošto 60 vin.

— »Igralec«. Roman. Iz spomni-ov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. Cerna 1 K 60 v. Po pošti 20 v več. — »Jurkica Agičeva«. Spisal Ks. Šandor Gjalaki. Prevel Fr. Orel. Cena 2 K. Po pošti 20 v več. Ti dve knjigi sta izšle v založbi »Edinosti« v Trstu.

Razne stvari.

• Madžaričina v srbski armadi. Iz Belgrada poročajo »Pester Lloyd«, da so dobili oficirji garnizije v Belgradu in Valjevu ukaz, naj se tekom enega leta nauče madžarskega jezika toliko, da se bodo mogli v tem jeziku s Madžari porazumeti. Ta ukaz je bil zaupno razglašen.

• Nemci v Srednji Ameriki. Med tamkajšnjimi malimi republikami trajajo vedni spori. Še mnogo bolj pogosti pa so domači prepiri, ki razburjajo sedaj prebivalstvo te, sedaj one republike. Tudi ni nikjer na svetu tako lahko napraviti kake revolucije, kakor ravno v Srednji Ameriki.

Zdaj je srečno končana revolucija v Nikaragvi. General Juan J. Estrada je na čelu svojih samogostnih čet prišel v glavno mesto Managua in prevzel vladno krmilo v svoje roke. Dr. Madriz, strmoglavljeni dosedanji mogotec, je bežal v republiko Honduras, odtam pa se poda v Evropo, da bode v Bruslju delal družbo svojemu predniku in prijatelju José Santos Zelaya, ki tam v miru uživa svoja bogastva. Mir je v deželi. Kako dolgo bode trajal? Po najnovejših poročilih preti tudi že Estradi nevarnost, da pride ob veljavo in slavo. Njegov generalisimus Chamorro hrepeni po predsedstvu. Zakaj pa tudi ne! Treba je le pridobiti si podporo ameriških kapitalistov, katerim Estrada ni hotel obljubiti bančnih in drugih koncesij. Ako dobi potreben denar, potem bode tudi lahko pridobil si par tucatov ameriških pustolovev pod svojo zastavo in par topov. Več pa ne potrebuje, da provzroči novo revolucijo. Kajti, kakor že rečeno, nič ni lažjega, kakor v Srednji Ameriki napraviti revolucijo.

• Nesrečna ljubezen. Osemnajst let stara Rusinja Dorka je skočila s strehe šestnadstropne hiše v New Yorku in se tako poškodovala, da je eno uro pozneje v bolnici umrla. Samomor je izvršila iz obupa, ker jo je njen ljubimec zapustil in se z drugo poročil. Dekle še ni bilo dolgo v Ameriki in ni imelo nobenih sorodnikov. Pred par tedni je bila deklica dala aretovati svojega bivšega ljubimeca, katerega je hotela s tem prisiliti, da je poroči. Aretovani ljubimec pa se je položil varšino in med tem časom se je oženil z drugo. To je bil hud udarec za mlado dekle. Šla je na deželo, da bi vse pozabila, česar pa ni mogla. Te dni se je vrnila in šla takoj na streho, kjer so jo sosedje videli jokati. Naenkrat se je zasmejala, se zatekla proti robu strehe in skočila na cesto, kjer je obležala. Eno uro pozneje je v bolnici izdihnila svojo dušo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Česko-nemška upravna pogajanja.

Dunaj, 9. septembra. Ministrski predsednik baron Bienerth je sprejel danes dopolne načelnika nemške agrarne stranke na Češkem, poslanca Krütznerja.

Dr. Gessmannove spekulacije.

Dunaj, 9. septembra. Kakor je znano, je dr. Gessmann odložil msto višjega kuratorja pri »Baukreditbanki« in načelnika pri »Beamtenkreditanstaltu«. Po informacijah, ki jih je dobil naš izvestitelj na posem zanesljivem mestu, je krščansko socijalna stranka dr. Gessmanna k temu prisilila. Tudi poročiti se je moral dr. Gessmann na pritisk stranke s svojo nečakino, s katero je že dolga leta živel v skupnem gospodarstvu. Vsem tem ukazom se je Gessmann pokoril, ker še vedno spekulira na predsedništvu stranke. Kakor pa se v krščansko socijalnih krogih zatrjuje, so vse te spekulacije popolnoma brezupne, zakaj dr. Gessmann ne bo, če tudi umrje princ Liechtenstein ali se odpove svojega predsedniškega mesta, nikdar predsednik krščansko socijalne stranke.

Zagreb, 9. septembra. V tukajšnjih krogih je vzbudila vest, da se je dr. Gessmann te dni poročil, veliko začudenje. Dr. Gessmann je namreč spomlad bival par dni tu v Zagrebu. Spremljala ga je mlada dama, ki jo je povsodi predstavljali kot svojo — soprogo. Razume se, da se je to dr. Gessmannu verjelo, zato je bilo začudenje v javnosti nemalo, da se je dr. Gessmann šele sedaj poročil.

Slovenec — izpraševalni komisar na praški tehniki.

Praga, 9. septembra. Slovenec Ivan Arh, vladni svetnik in ravnatelj cesarskih domen na Češkem, je imenovan za izpitnega komisarja na češki tehniki za II. državni izpit in sicer iz poljedelstva.

Praga, 9. septembra. Nemški deželni poslanci v češkem deželnem zboru imajo 12. t. m. sejo, na kateri bodo razpravljali o česko-nemških pogajanjih.

Praga, 9. septembra. Predsednik izvrševalnega odbora mladočeške stranke dr. Škarda skliče prihodnje dni češke deželne poslance na posvetovanje, ki se bo tikalo česko-nemškega pravnega vprašanja.

Praga, 9. septembra. Udržal je sklical izvrševalni odbor češke agrarne stranke na sejo, na kateri se bo razpravljalo o česko-nemških pravnih konferencah.

Radl vodestni projektov.

Podhrad, 9. septembra. Včeraj se je tu vršilo veliko manifestacij, ako zborovanje, ki se ga je udeležilo več deželnih in državnih poslancev vseh strank. Po referatih državnih poslancev dr. Forta, hrvaškega in Zahrnada se je sprejela resolucija, ki zahteva, naj vlada striktno izvrši vodestni zakon iz l. 1901.

O državno-borskem poslovniku. Lienz, 9. septembra. Podpredsednik krščansko-socijalnega kluba v parlamentu dr. Schraffl je imel včeraj v Windisch Matrejši shod, na katerem je govoril tudi o državno-borskem poslovniku. Naglašal je, da se bo krščansko-socijalna zveza z vsilo silo zavzela za to, da se bo voljavnost sedanjega provizoričnega državno-borskega poslovnika podaljšala za vso parlamentarno dobo.

Parlamentarna kampanja na Ogrskem.

Budimpešta, 9. septembra. Vladni organ »Magyar Nemzet« objavlja program jesenskega zasedanja ogrskega parlamenta. Parlament bo najprej imel rešiti proračun za leto 1911., nato trgovinsko pogodbo s Srbijo in končno vprašanje glede skupnosti Avstro - ogrske banke, katere privilegij poteče koncem tega leta.

Avstrijski vohun v Srbiji. Belgrad, 9. septembra. Tu so aretirali avstrijskega narednika Nikolića, ki je osumljen vohunstva. — »Novo Vreme« zatrjuje, da je vsled te afere silno kompromitiranih več uradnikov avstrijskega poslaštva in konzulata.

Zastrupljeni častniki. Berolin, 9. septembra. »Lokal-anzeiger« javlja iz Sofije, da so se pri 19 častnikih nekega pehotnega polka pojavili znaki zastrupljenja. Častniki so baje jedli iz nečistih posod.

Papež proti modernizmu. Rim, 9. septembra. Papež Pij X. je izdal proti modernizmu med duhovščino nove odredbe. K temu ga je napotilo to, da je izvedel, da obstoji med mlajšo duhovščino tajna zveza, ki zasleduje modernistične cilje.

Povratek ruskega brodogojca na Reko. R. — Reka, 9. septembra. Danes popoldne ob 4. se povrne semkaj rusko brodogoj iz Bara. Na krovu oklopnice »Cesarevič« se nahaja veliki knez Nikolaj Nikolajevič s svojo soprogo, veliko kneginjo Anasztazijo. Z Reke se veliki knez odpelje v brzovlakom južne železnice ob 8. zvečer. Brzovlaku bosta priključena dva posebna dvorna vagona.

Napetost med Turčijo in Grško.

Carigrad, 8. septembra. Mladoturški listi vedno strastneje ščuvajo na vojno proti Grški. Temu nasproti pa se turška vlada drži povsem korektno ter povdarja, da nima povoda za misliti na vojno, dokler bo Grška postopala tako previdno in pametno, kakor doslej.

Gospodarstvo.

— Svinjake v modernem smislu je sezidal g. Al. Pavlin, posestnik v Trebnju na Dolenjskem. Zidani so z betonom in odgovarjajo splošnim zdravstvenim zahtevam. G. Pavlin je v bistvu upošteval načrt svinjakov kmetijske šole na Grmu. Prednost imajo v tem, da je možno z malim trudom odstraniti vso nesnago in tako izvršiti razkuženje, ki je ob času nalezljivih bolezni izredno velike važnosti. Snaznost in praktičnost sta dva pogoja, katera se mora imeti pred čmi pri zidanju novih svinjakov in tema odgovarjajo v polni meri moderni svinjaki. Lepo razvijajoči se prašiči poplačajo kmalu stroške in večajo veselje do umne živinoreje, ki mora biti cilj vseh zavednih kmetovalcev.

Le po knjigi,

ki jo je izdala Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici zamoreš pravilno pripravljati Pekate. Zahvaljaj jo, pošlje se ti zastoj. 14 790

Prodaj fine in jako dobro ohranjene

CITRE

firma Kiendel, po nizki ceni. — Naslov pove upravništvo »Sl. Narod«.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Redna Flegel-Indhar v Šmihelu pri St. Petru naznanja bridko vest o smrti svoje ljubljene hčerke in vnukinje

VERICE

katero je Vsemogočni po kratki in močni bolezni poklical v boljše svetlane.

Pogreb napovedan ljubljeno bo v soboto, dne 10. septembra ob 4. uri popoldne.

Šmihel, dne 8. septembra 1910.

Metereološka poročila.

Veljavna od avgusta 1902. Srednja letna količina padavin 1000 mm

Veljavna	Čas opazovanja	Stoja barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
7. 2. pop.	735.3	20.1	slab jug	del oblač.	
9. zv.	736.2	13.2	brezvetr.	jasno	
8. 7. zj.	736.7	8.7	sl. svzhod	megla	
2. pop.	735.0	20.8	brezvetr.	pol oblač.	
9. zv.	735.7	12.6	slab jug	jasno	
9. 7. zj.	736.5	8.4		megla	

Srednja predvčerašnja temperatura 13.5°, norm. 16.0° in včerašnja 14.0°, norm. 15.9°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

Mlinski delavci
dobe trajne dele potom brezplačno posredovalnice za delavce obrskega okolnostnega mlinskega društva (Budimpešta, IV, Teréz körút 30. Vhod Gróf Zichy Jenő utca.) 3054

Izučeni delavci
in taki, ki so odslužili vojake, imajo prednost.

Potovalni uradnik
za veliko, v kronovini že več desetletij najboljše vpeljano zavarovalnico na življenje se sprejme proti stalni plači, potovalnim stroškom in visoki proviziji. 3035
Ponudbe pod „poštni predal 82“. Ljubljana.

Prihranite vsak dan

4-80 do 24 kron, ako zavijate železnate vino s kine lekarja Piccoli-ja v Ljubljani z dnevnim izdatkom 18 vinarjev, mesto kina železnatega vina, ki ne vsebuje več železa, kot navadno vino in kojega bi morali izpiti eden do pet litrov na dan, da bi dovedli organizmu potrebno množino železa, kar bi pa bilo radi alkohola le škodljivo. 1 stekl. Piccolijevga železnatega vina 2 K. — Naročila proti povzetju.

ED. ŠMARD
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta 18.
V novi hiši „Kmetijske posejilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“.
Izdaja vozni listov za vse razrede francoske prekmorske družbe
Havre-New York
Vožnja traja samo 6 dni!
Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v stare domovine, prireja posebne vlake in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets). 1863

Knjigarna in trgovina z muzikalijami
KLEINMAYR & BAMBERG
v Ljubljani, na Kongresnem trgu 2
priporoča svojo
popolno zalogo
vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih uvedenih
učnih knjig
v predpisanih nakladah po najnižjih cenah.
Zaznamki učnih knjig se oddajajo zastonj.

konjskih blapcev
se sprejme pri tvrdki F.M. Tamburini v Korošci. 3050

Dr. Ivan Jenko
se je vrnil 3055

Prodajalka
popolnoma izveščana v trgovini z mešanim blagom se takoj sprejme pri Fr. Senica, Metnik, Čerenjsko. 3056

Dijake
sprejme na hrano in stanovanje Janko Likar, mestni učitelj, Koldvorska ulica 8. I. nad. 3051

Prof. dr. Alfred pl. Valenta
se je vrnil 3052
in ordinira od 2-4. Františkanska ul. 12.

Snovi za mošt
popolno nadomestilo za jabolka in hruške za izdelovanje in izboljšanje mošta razpošilja proti povzetju
C. F. Schubert imej. Karl Scholz
Gradec, Murplatz 10.
Cenike in navodilo na zahtevo zastonj! — Pazite na c. kr. orla moje tvrdke! 3060

VEC 400 6001 MA
Najbolje kulno i pomočniku
ANTI-TOMEC
izvaja svinu u kumpoku (čede) 3045

Pivnica v Laškem trgu
se da v najem. 3035
Več pove dr. Jos. Kolšek v Laškem trgu.

V trgovino z mešanim blagom sprejme
učenca 3022
tvrdka Otton Roman v Radovljici.
Za večjo, mešano trgovino na deželi išče se starejši 3039
trgovski pomočnik
kot prva moč. Vstop bi bil do 18. septembra
Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „Zanesljiv“, pošto-ležeče Trnovo, Notranjsko.

Star klavir
se radi preselitve po najnižji ceni preda. 3019
Več pove upravn. »Sl. Naroda«.

Trgovski sotrudnik
se takoj sprejme. 3040
Ponudbe na: E. Kotzsch, Kranj.

Pouk italijanščine, francoščine in nemščine.
Šelenburgova ulica št. 6 (visoko pritišče, 3 vrata, doeno). 3018
Istotam se sprejmeta
na hrano in stanovanje
dva dijaka ali dijakinji iz boljših rodbin ali dva gospoda.

Solske in pisarniške
en gros! potrebščine en detail!
ima v zalogi
Ivan Bonač v Ljubljani.
Cenjena naročila se takoj izvrše.
Prodajalna v Šelenburgovi ulici nasproti pošte. 3034

Novo!!
Najbolje zalogo fotografskih strojev, raznih občutljivih plošč, kakor Agfa, Germania, Lumier, Perooto itd., vseh vrst občutljivih razvijalnih in kopirnih papirjev kakor Gevaert, Lenta, Solio, Celloidin itd. 2798
„ADRIJA“
družina in fotomontazna
B. ČVANČARA
v Ljubljani
Šelenburgova ulica 8.
Iz tega časa vstan v svet.

Umeten mlin | **Absolventinja**
trgovskega tečaja
želi službe v kaki pisarni, najraje v mestu. Cenjene ponudbe na upravnishvo »Sloven. Naroda« pod »Absolventinja trgovskega tečaja«. 2978

Št. 8572 3061

Aviso!

Vojaška uprava kupi po trgovski uzanci za
Gradec . . . 300 q postelne slame;
Maribor . . . 1200 q steljne slame;
Celovec . . . 500 q » » 250 q postelne slame;
Beljak . . . 1500 q » » »
Ljubljana . . . 800 q » » 100 q » »
Gorice . . . 1750 q » » 150 q » »
Pulj . . . 600 q postelne slame

Tozadevna zagotovljena obravnava se vrši 20. septembra 1910 pri vojaškem preskrbovališču v Gradcu.
Kolkovne prodajne ponudbe morajo priti najdelj do 9. ure dopoldne na vojaško preskrbovališče v Gradcu. Natančnejši pogoji so razvidni iz nakupnih avizov in uzančnih zvezkov s popolno vsebino, ki so razpoloženi pri vseh vojaških oskrbovališčih tukajšnjega intendantnega okoliša na vpogled.
Gradec, septembra 1910.

Od c. in kr. Intendante 3. voja.

Gb pričetku šol priporoča tvrdka
GRIČAR & MEJAČ
Ljubljana, Prešernova ulica št. 9
svojo bogato zalogo zgotovljenih oblek in konfekcijo za dame po najnižjih cenah. 3027

Zahvala in priporočilo.
Podpisani se zahvaljujem vsem dosedanjim p. n. gg. naročnikom, kateri so me počastili z obilnimi naročili v moji dolgoletni delavnici v Hilderjevi ulici ter se jim priporočam, da bi mi ohranili svoje zupanje še v bodoče.
Obenem naznanjam, da sem svojo
ključavničarsko delavnico
izdatno povečal in se preselil iz dosedanjih prostorov v Hilderjevi ulici, v popolnoma preurejeno lastno delavnico, Cesta na Rudolfovo železnico št. 10, nasproti restavracije „Novi svet“. Ker mi bo možno sedaj svoje p. n. naročnike boljše in točneje postreči, se vlijudno priporočam za vsa v mojo stroko spadajoča dela.
S spoštovanjem 3057
Rudolf Geyer, stavbni, umetni in konstr. ključar.

Šolske knjige
za vse šole
v najnovejših predpisanih izdajah ter
vse šolske potrebščine
v najboljši kakovosti priporoča po zmernih cenah
L. SCHWENTNER
v Ljubljani,
Prešernova ulica št. 3 (poslojce „Mestne hranilnice“).